

indskrænket sig dertil; han gik langt videre, idet han sluttede med, at han vilde fremhæve Ønskeligheden af at indføre i Folkekirken Afskaffelse af Præsteføftet og Ritualfrihed.

Det Parti, hvortil jeg hører, vil ikke drive Politik med det Spørgsmaal, vi tager det helt objektivt, men jeg for mit personlige Vedkommende har ønsket at udtale nogle Ord om denne Sag, og jeg skal sige hvorfor. Det er, fordi jeg har været med i min Ungdom til at rejse Ryslinge Valgmenighed og er det eneste Medlem af dette Ting, der har været med til at rejse Valgmenighedsbevægelsen her i vort Land. Allerede lige efter at jeg var blevet konfirmeret, løste jeg Sognebaand til den bekendte Præst Vilhelm Birkedal og sluttede mig til hans Menighed, ogsaa efter at han var blevet afskediget af den daværende Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet, Bræstrup. Paa Grund af Birkedals Udtalelser — først i Rigsraadet om Spørgsmaalet angaaende Sønderjyllands Adskillelse fra Danmark ved Fredsslutningen og dernæst under Grundlovsforhandlingerne i 1865—66, hvor Birkedal lod sig vælge for at holde paa den gamle Grundlov —, som Regeringen blev fornærmet over, blev Birkedal afskediget uden nogen som helst Motivering. Han fik, som man plejer at sige, sin Afsked paa graat Papir, idet der blot stod i Ministeriets Bekendtgørelse, at Sognepræst Vilhelm Birkedal var afskediget fra sit Embede med Pension.

Men denne brutale Afskedigelse førte til en stærk Bevægelse i hans Menighed; og ikke blot et stort Tal af Medlemmerne af Sognemenigheden i Ryslinge vilde beholde ham — de sendte endogsaa Provsten, der var velvilligt stemt overfor Sagen, ind til Kongen for at søge om, at Birkedal maatte blive genindsat, men Kongen henviste Sagen til Ministeren, og Ministeren afviste den Anmodning —, men Birkedal havde udenfor Sognemenigheden en stor Kreds; han havde Sognebaandsløserne fra ikke mindre end 44 Sogne i Fyns Stift. Denne store Kreds af Tilhængere, som han havde samlet baade i sin Sognemenighed og omkring paa Fyn, vilde ikke slippe deres Præst. Regeringen havde taget Embedet og hans Løn fra ham og havde forbudt ham Adgang til Prædikestolen. Birkedal erklærede; at saa længe vi vilde holde paa ham, vilde han ogsaa vedblive at være vor Præst, og det førte til de mest ejendommelige Gudstjenester, jeg har deltaget i, idet Birkedal maatte holde Gudstjeneste først i sin egen Tærskelade, indtil han blev jaget ud af Præstegaarden, og

derefter paa Boltinggaard, hvor en Herremand var saa hensynsfuld at overlade Herregaardens Stuehus som Bolig for Birkedal og hans Familie og indrettede Laden til en Bedesal, indtil vi saa byggede en Kirke der, hvor den nuværende Valgmenigheds Kirke ligger.

Den daværende Rigsdagsmand for Kredsen, Høgsbro, tog sig varmt af den Sag, og han kom over og holdt Møde med os og fik Tilslutning til, at han og hans Meningsfæller i Rigsdagen indbragte et Forslag til Lov om Oprettelse af Valgmenigheder, saaledes at naar en Snes Familier indenfor en Mils Omkreds byggede en Kirke og antog en af Folkekirken anerkendt Præst, vilde de kirkelige Handlinger, der blev foretaget i en saadan Valgmenighed, være at betragte, som om de var udført i den danske Folkekirke.

Hele denne Bevægelse har jeg taget Del i, og jeg beholdt Birkedal som min Præst, saa længe han var Præst ved Valgmenighedskirken i Ryslinge, nemlig indtil han paa Grund af Alderdom trak sig tilbage. Jeg har derfor ogsaa fulgt Bevægelsen i Ryslinge Valgmenighed med levende Interesse, det vil ærede Medlemmer godt kunne forstaa, og jeg kan ikke andet end beklage, at den Forkyndelse, der nu høres, er vidt forskellig, ja grundforskellig fra den, Birkedal førte frem. Birkedal var Tilhænger af Grundtvigs Stilling overfor Trosordet. Det er jo Grundtvig, der for ca. 100 Aar siden i Kampen mod Rationalisterne paaviste, hvilket Stade den kristne Menighed skulde bygge paa, at det var Troen og Daaben, der var Indgangen til Guds Rige, ligesom det ogsaa er Indgangen til Folkekirken, den Daab, som Folkekirken har vedkendt sig. De rationalistiske Præster, som ikke troede Indholdet af Daabspagten, fordrejede og forvrængede mange Led i den, men Grundtvig traadte bestemt og energisk op derimod, og dette faste Stade paa Troens Grund og denne Hævdelse af Daabspagten som det til Grund liggende for den kristne Menighed, det er den Forkyndelse, Ryslinge Valgmenighed er stiftet paa, det er den Forkyndelse, Birkedal førte, lige til han sluttede med sin Afskedsprædiken, og det er den Forkyndelse, som hans Efterfølger, Karl Povlsen, ogsaa fulgte.

Men nu er Rørdam blevet Afløser af disse to Foregangsmaend paa det kirkelige Omraade, og han tilkendegav straks en helt modsat Opfattelse af den Forkyndelse, der hidtil havde lydt i denne Menighed. Da han vedkendte sig, at han var i Strid med Daabspagten Ord og Indhold, delte Menigheden sig, og nu er der to Valgmenigheder